

Λατινικά Προσανατολισμού Β' Λυκείου
15 Απριλίου 2026
Εξεταζόμενη ύλη: Κείμενα 1-15

Hannibal, dux Carthaginiensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superavit et Saguntum vi expugnavit. Postea Alpes, quae Italiam ab Gallia seiungunt, cum elephantis transiit. Ubi in Italia fuit, apud Ticinum, Trebiam, Trasumenum et Cannas copias Romanorum profligavit et delevit. Populus Romanus cladem Cannensem pavidus audivit. In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedit. Postquam XIV annos in Italia complevit, Carthaginienses eum in Africam revocaverunt.

.....

.....

II.

Ut domum **ad vesperum** rediit, filiola eius Tertia, quae tum erat admodum parvula, ad complexum patris cucurrit. Pater filiae osculum dedit sed animadvertit eam esse tristiculam. «Quid est» inquit «mea Tertia? Cur tristis es? Quid tibi accidit?» «Mi pater» respondit illa «Persa periit». Perierat enim catellus eo nomine, quem puella multum amabat. Tum pater Tertiae dixit «omen accipio».

.....

.....

III.

Serena nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat. Tum Sulpicius Gallus de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Sic liberales artes Galli aditum ad illustrem illam Paulianam victoriam dederunt.

.....

.....

IV.

Post bellum Actiacum Cassius Parmensis, qui in exercitu M. Antonii fuerat, Athenas confugit. Ibi vix animum sollicitum somno dederat, cum repente apparuit ei species horrenda. Existimavit ad se venire hominem ingentis magnitudinis et facie squalida, similem effigiei mortui. Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit nomenque

eius audire cupivit. Respondit ille se esse Orcum. Tum terror Cassium concussit et e somno eum excitavit. Cassius servos in clamavit et de homine eos interrogavit.

V.

Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistit. Germani non student agriculturae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur **cum** vitae necisque **potestate**. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiorum usus res turpis et iners habetur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

2. Να χαρακτηρίσετε στο τετράδιό σας ως σωστές (Σωστό) ή λανθασμένες (Λάθος) τις παρακάτω προτάσεις:

1. Οι Εκλογές του Βεργιλίου είναι το εθνικό έπος των Ρωμαίων.
2. Οι τρεις κορυφαίοι Ρωμαίοι ελεγειακοί ήταν ο Τίβουλλος, ο Προπέρτιος και ο Οβίδιος
3. Ο Οράτιος γράφει το έπος Για τη φύση των πραγμάτων (De rerum natura).
4. Ο ιστορικός Λίβιος Ανδρόνικος παρουσίασε τη διαδρομή της Ρώμης από την ίδρυσή της μέχρι περίπου το τέλος του 1ου αι. π.Χ
5. Ο Οβίδιος, γράφει και επική ποίηση, αλλά την ανανεώνει: δημιούργησε μια μυθολογική «αντι-Αινειάδα», τις Μεταμορφώσεις (Metamorphoses).

Μονάδες 10

3. Να συνδέσετε ετυμολογικά τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής με λέξεις των κειμένων που σας δίνονται.

κλάσμα (Κείμενο I), κούρσα (Κείμενο II), μοτίβο (Κείμενο III), αποφεύγω (Κείμενο IV), απόσταση (Κείμενο V)

Μονάδες 10

4. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

- i. cladem : αιτιατική άλλου αριθμού
- ii. vi : ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
- iii. insidiis : ονομαστική ίδιου αριθμού
- iv. pater : γενική άλλου αριθμού
- v. parvula : αφαιρετική ενικού στο αρσενικό γένος
- vi. tristis : αφαιρετική ίδιου αριθμού
- vii. nocte : γενική πληθυντικού
- viii. statu : δοτική ίδιου αριθμού
- ix. illam : γενική άλλου αριθμού στο αρσενικό γένος
- x. species : αφαιρετική ίδιου αριθμού
- xi. qui (κείμενο iv) : γενική ίδιου αριθμού
- xii. : fluminibus: ονομαστική ίδιου αριθμού
- xiii. proeliis : γενική άλλου αριθμού
- xiv. usus : αφαιρετική ίδιου αριθμού
- xv. omnis : ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

Μονάδες 15

5. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

- i. seiungunt: γ' ενικό Οριστικής Παρακειμένου και στις δυο φωνές
- ii. profligavit : απαρέμφατο Μέλλοντος στην άλλη φωνή
- iii. expedivit : γενική ενικού μετοχής Μέλλοντος στο αρσενικό γένος
- iv. cucurrat : β' πληθυντικό Οριστικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή
- v. accipio : αφαιρετική πληθυντικού μετοχής Ενεστώτα
- vi. defecerat: γ' πληθυντικό Οριστικής Μέλλοντος στην άλλη φωνή
- vii. amiserat: ίδιο πρόσωπο και χρόνος στην άλλη φωνή
- viii. dederunt: απαρέμφατο Μέλλοντος στην ίδια φωνή
- ix. concussit : γ' πληθυντικό Οριστικής Συντ. Μέλλοντος στην ίδια φωνή
- x. aspexit: γ' ενικό Οριστικής Μέλλοντος στην άλλη φωνή

xi. consistit : γ' ενικό Οριστικής Παρατατικού και Μέλλοντος και στην άλλη φωνή

xii. proeliantur : αφαιρετική πληθυντικού μετοχή Μέλλοντος στο αρσενικό γένος

xiii. gerit : γενική ενικού μετοχής παρακειμένου στο θηλυκό γένος

xiv. periit : απαρέμφατο παρακειμένου

xv. habetur: απαρέμφατο παρακειμένου

Μονάδες 15

6. Να αντικαταστήσετε την αντωνυμία eius από τον κατάλληλο τύπο της suus, sua, suum. Ποια διαφορά παρατηρείτε στη συντακτική λειτουργία τους και στο νόημα;

Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit nomenque eius audire cupivit.

Μονάδες 5

7. Να χρησιμοποιηθεί το ενεργητικό απαρέμφατο στη θέση του παθητικού και να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές:

Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt

Μονάδες 3

8. Να εξαρτήσετε τις παρακάτω προτάσεις από τις αντίστοιχες φράσεις κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές.

Cassius servos in clamavit et de homine eos interrogavit.

a) Caesar scripsit

Germani non student agriculturae.

Scriptor narrat

Μονάδες 6

9. In Italia, in Africam: Να αναγνωρίσετε τους προσδιορισμούς του τόπου και να αποδώσετε τις ίδιες επιρρηματικές έννοιες αντικαθιστώντας τους παραπάνω τύπους με τα Roma, Athenae.

Μονάδες 3

10. Να μετατρέψετε τη σύνταξη από ενεργητική σε παθητική.

Hannibal, dux Carthaginiensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superavit et Saguntum vi expugnavit.

Μονάδες 5

11. ob repentinum monstrum: Να αποδώσετε την ισοδύναμη έκφραση της.

Μονάδες 3

12. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς του σημειωμένους όρους των κειμένων.

Μονάδες 5

Καλή επιτυχία!

Τα θέματα επιμελήθηκε ο καθηγητής:

Τσιακμάκης Στέλιος

SYSTHMA